

In partnership with

MACMILLAN
CANCER SUPPORT

Karen

Radiotherapy

တၢ်ကူစါယါဘျါလာတၢ်သူယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်

In partnership with

**MACMILLAN
CANCER SUPPORT**

© Macmillan Cancer Support, 2022. This publication is based on:
Radiotherapy Easy Read, MAC16326_ER_E05, 2022, and Side Effects
from Radiotherapy Easy Read, MAC16331_ER_E05, 2022 published by
Macmillan Cancer Support, 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ,
United Kingdom.

Illustrations pg 1, 3-17 © CHANGE www.changepeople.org

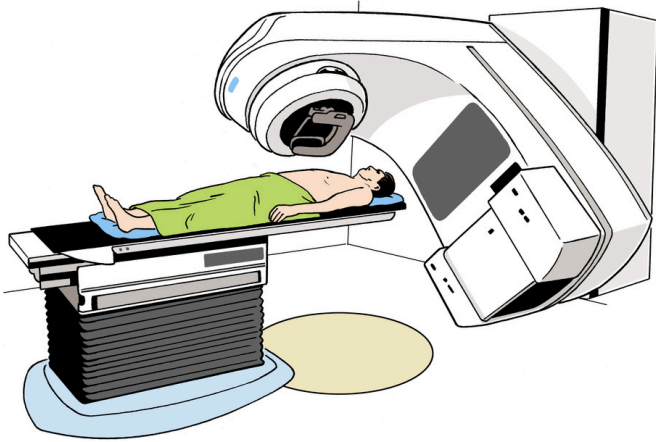
Macmillan Cancer Support accepts no responsibility for the accuracy of
this translation, nor the context in which the translation is published.

This translation is solely the responsibility of Bendigo Community Health
Services, 171 Hargreaves St, Bendigo, Victoria, Australia.
Supported by the Victorian Government, Australia. April 2025.

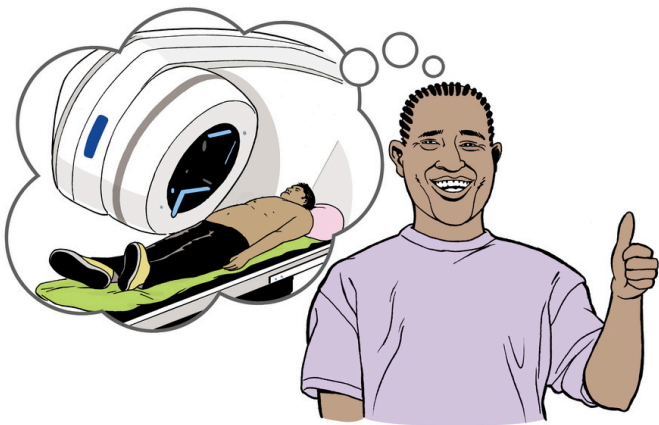

ဘဉ်းဃးဒီးလံာ်တဘုဉ်အံၤ About this book

လံာ်တဘုဉ်အံၤဘဉ်းဃးဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်
တၢ်ကူစါယါဘျါ လၢတၢ်သူယဲၤဖျါ
ဂံၢ်သဟီၣ်န့ၣ်လီၤ.

နမၤလိဘဉ်းဃးတၢ်မနုၤကဟဲကဲထီၣ်
သး ဖဲနမ့ၢ်လဲၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ် လၢတၢ်
ကူစါယါဘျါလၢတၢ်သူယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်
အဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

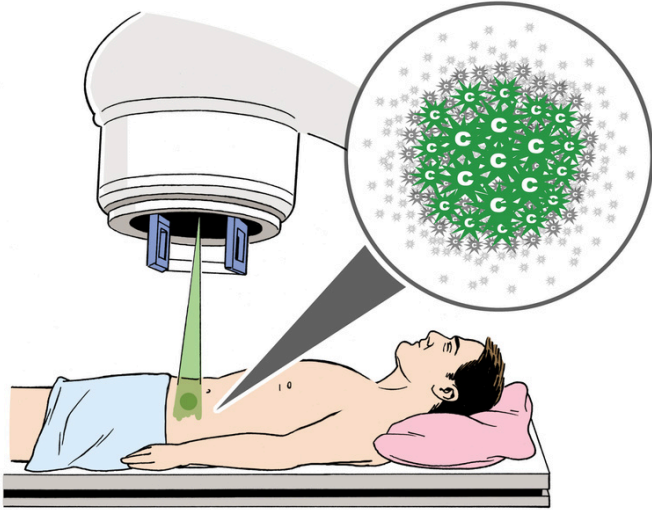

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သူၣ်ကိၢ်သးဂီၤန့ၣ်နကြၢး
တဲတၢ်ဒီးနကသံၣ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်
သရၣ်သရၣ်မ့ၣ်ကွၢ်ပှၤဆါသ့န့ၣ်လီၤ.

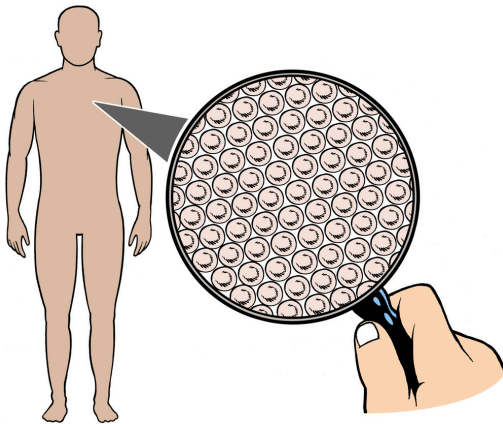

ယဲးဖျါဂံသဟီဉ်အတၢ်ကူစါ

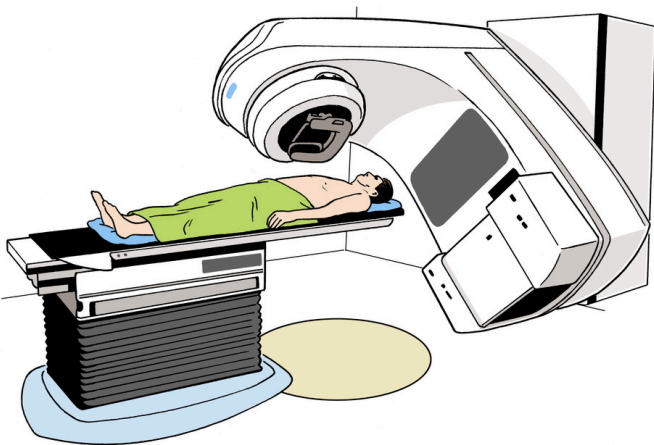
Radiotherapy

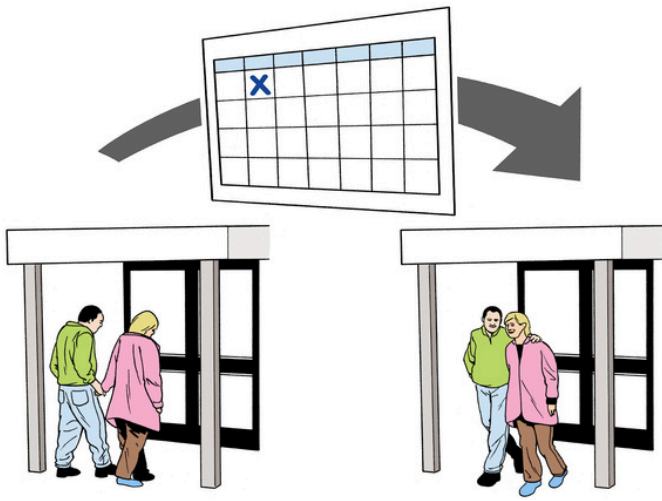
တၢ်ကူစါဘျါလၢတၢ်သူယဲးဖျါန့ဉ် သူဝဲ
တၢ်ကိၢ်သဟီဉ်အယဲးတဖၣ်လၢအက
ကူစါခဲစၢဉ်န့ဉ်လီၤ. နဆိကမိၣ်အဝဲသ့ဉ်
လီၤကံၤဒ်တၢ်ကပီၤအယဲးသ့ဝဲန့ဉ်လီၤ.
တၢ်အယဲးတဖၣ်န့ဉ် မၤသံဝဲခဲစၢဉ်စဲလ်
တဖၣ်ဖဲမိၣ်ပှၢ်တၢ်လီၢ်ကဝီၤတတီၤဖဲလၢတၢ်
သူယဲးဖျါဂံသဟီဉ်တၢ်ကူစါယါဘျါ
ဘဉ်တၢ်မၤအီၤန့ဉ်လီၤ.

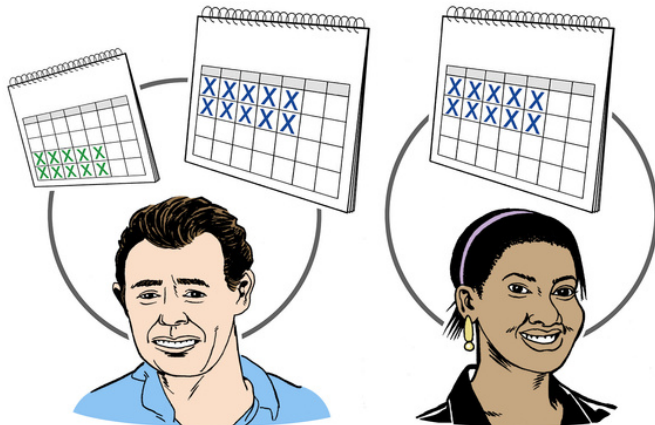
စဲလ်တဖၣ်န့ဉ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကိၣ်လိာ်ဆံး
ဆံးဖိတဖၣ်လၢဒုးကဲထီၣ်ပှၢ်ကညီအက့ၢ်
အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

တၢ်သူယဲးဖျါအတၢ်ကူစါယါဘျါန့ဉ်
ဘဉ်တၢ်ဟ့ဉ်အီၤလၢစးဖိကဟဉ်န့ဉ်လီၤ.
တၢ်အံၤ ဆှၢတၢ်ကိၢ်သဟီဉ်အယဲးလၢနမိၣ်
ပှၢ်တတီၤတီၤဖဲခဲစၢဉ်ဘဉ်တၢ်ထံဉ်န့ဉ်အီၤ
အလီၢ်န့ဉ်လီၤ.

ပုၤအါတက့ၢ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်သူယဲၤဖျါ
အတၢ်ကူစါယါဘျါဂံၢ်သဟီၣ်အံၤ နီၤအမ့ၢ်
မ့ၢ်ဆါခီပုၤဆါအသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအ
ခီပညီမ့ၢ်ဝဲနက့ၤဆူဟံၣ်ဖဲတၢ်ကူစါယါ
ဘျါဝံၤအလီၢ်ခံသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
နတလိၣ်အိၣ်တွံၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ်လၢမ့ၢ်နၤ
ခီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

နကဘၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါပွဲၤဘျီ
လဲၣ်န့ၣ်ကဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢနအိၣ်
ဒီးခဲစၢၣ်ဖဲလဲၣ်တကလုာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
ပုၤတဂၤဒီးတဂၤန့ၣ်အကလီၤဆီလိာ်သး
န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မနုၤမၤအသးလဲၣ်

What happens

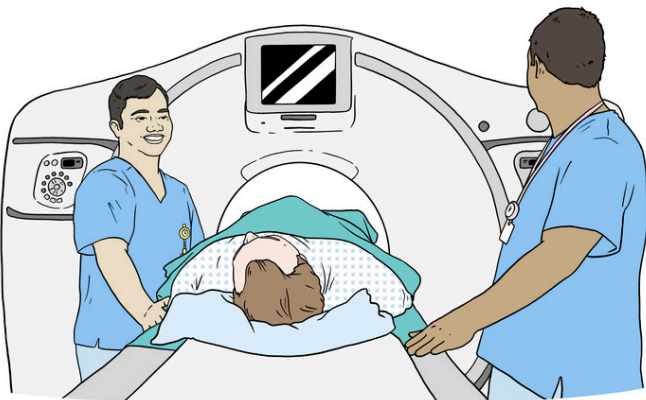

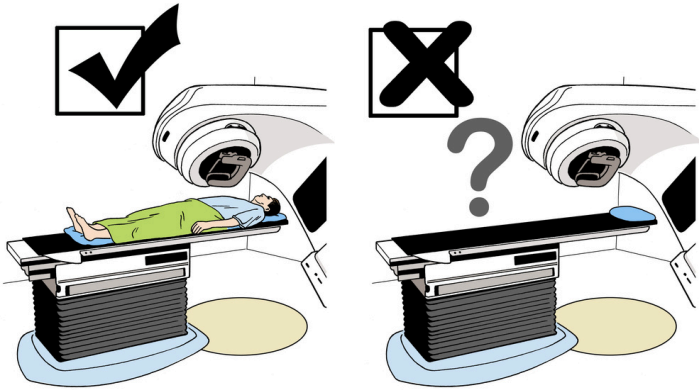
နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်နတၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်
သူယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်အဝဲၤလီၤဖဲတၢ်ဆါ
ဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

အကဘၣ်တၢ်မၤအိၤလၢပှၤတဂၤလၢဘၣ်
တၢ်ကိးအိၤလၢပှၤဒိယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်ဖိ
န့ၣ်လီၤ. (Radiotherapist)

တချုးနဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်
သူယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်, နကဘၣ်
လဲၤလၢတၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်သူယဲၤဖျါ
အဝဲၤကျိၤလၢတၢ်ဒိမၤကွၢ် (CT scan)
အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တခါအံၤဒိဝဲဒၣ်တၢ်ဂီၤ
လၢနမိၢ်ပှၤအကိပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်
ဒ်သိးတၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤဝဲတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်တ
တီၤလဲၣ်လၢနမိၢ်ပှၤလီၤလၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်
တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်သူယဲၤဖျါဂံၢ်သ
ဟီၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤအရၢဒိၣ်မးလၢတၢ်ကဘၣ်လဲၤလၢ
တၢ်ကူစါယါဘျါကိးဘျီဒဲးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်
တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တဘျီန့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အ
တမၤတၢ်မူၢ်မူၢ်နီၣ်နီၣ်ဘၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနတအိၣ်ဆူၣ်လၢပွဲၤလၢန
ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်
သူယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်, ဆဲး
ကျိးဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်သူယဲၤ
ဖျါအကသံၣ်သရၣ်မ့ၣ်ဖိတဖၣ်လၢတၢ်
ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအဂီၢ်တက့ၢ်.

နမ့ၢ်အိၣ်ယံၤဒီးတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်
သ့ၣ်နအိၣ်တွံၣ်လၢတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအ
လီၢ်ဘူးဒီးတၢ်ဆါဟံၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
သံကွၢ်တၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်
ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အံၤတက့ၢ်.

ဘဉ်သုဉ်သုဉ်နကအဲဉ်ဒီးလဲၤကိးယုဉ်ပှၤ
တဂၤဂၤဒီးနၤလၢနတၢ်ကူစါယါဘျါတ
ဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

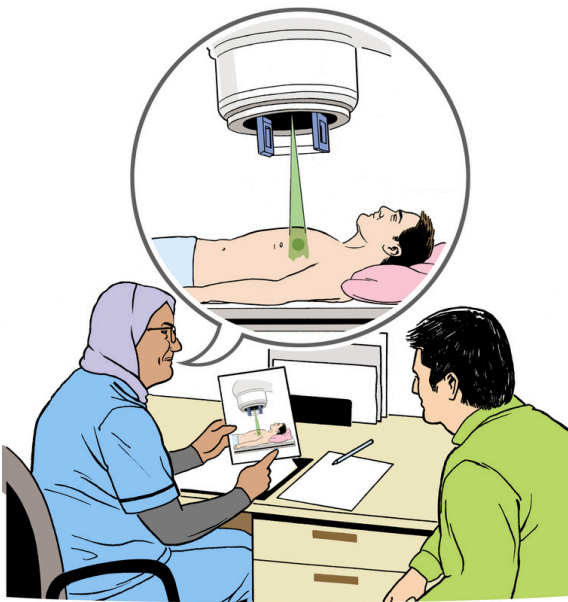

တချုးနစးထီဉ်နတၢ်ကူစါယါဘျါဒီးဘဉ်
န့ဉ်, တၢ်ကယုနၤလၢနကဟ့ဉ်တၢ်သးလီၤ
ပလိာ်အခွဲးန့ဉ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်သးလီၤပလိာ်အခွဲး အခီပညီ
န့ဉ် မ့ၢ်ဝဲနနၢ်ပၢၢ်လၢဘဉ်မနုၤယိနလိာ်
ဘဉ်တၢ်ကူစါယါဘျါ, ဒီးနအဲဉ်ဒီး
ဒီးန့ၢ်ဝဲလဲဉ်န့ဉ်လီၤ. နဆၢတဲာ်လၢနတ
အဲဉ်ဒီးန့ၢ်ဘဉ်တၢ်ကူစါယါဘျါသ့စ့ၢ်ကိး
ဝဲန့ဉ်လီၤ.

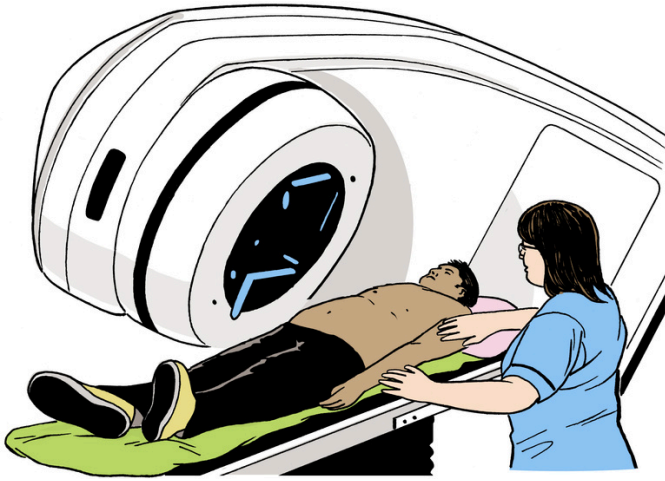
တချူးနတ်ကူစါယါဘျါအခိဉ်ထံးတဘျီ
ဒီးဘဉ်န့ဉ်, ပှါဒီယဲဖျါဂံသဟီဉ်ဖိက
ဂဲ့ပူးတံမနုလၢနကထံဉ်ဘဉ် ဒီးနဟူ
ဘဉ်ဖဲ တံကူစါယါဘျါအဆၢကတီၢ်
န့ဉ်လီၤ.

တံအံမ့တံဂ့ၤလၢကသံကွၢ်တံသံကွၢ်
သ့ဉ်တဖဉ်ဒီးတဲသကိးတံတမံၤဂ့ၤတမံၤ
ဂ့ၤလၢအမၤသ့ဉ်ကိးသးဂီၤန့ဉ်လီၤ.

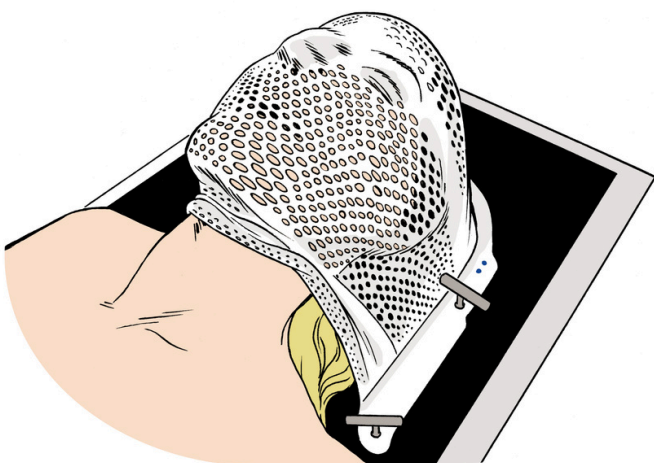
ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နလဲၤဒီးကွၢ်ဝဲတံကူစါယါ
ဘျါလၢတံသ့ယဲဖျါဂံသဟီဉ်အဝဲၤကျိၤ
တချူးလၢနတ်ကူစါယါဘျါအခါဒီးဘဉ်
သ့ဝဲ, ဒ်သိးနကသ့ဉ်ညါတံမနုၤကဟဲ
ကဲထီဉ်သးလဲဉ်န့ဉ်လီၤ.

ဖဲနဟဲလၢနတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်န့ၣ်,
ပှၤဒိယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်ဖိကမၤစၢၤနၤလၢန
ကမံလီၤဒ်အလီၢ်ဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

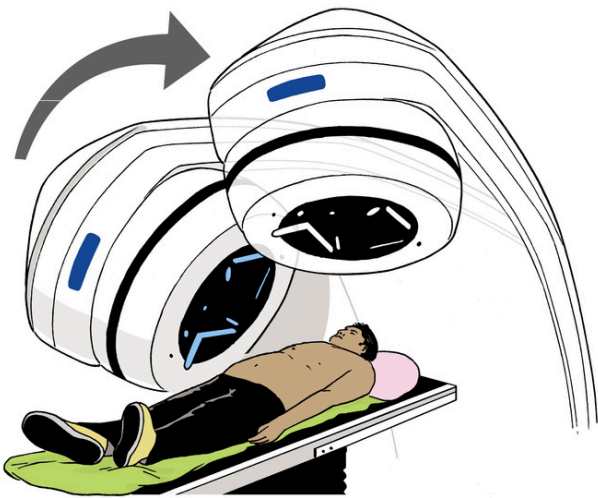
နကဘၣ်မံလီၤဂၢ်တပၢ်ဖဲဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်
ကူစါယါဘျါလၢတၢ်သူယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်
အခါန့ၣ်လီၤ.

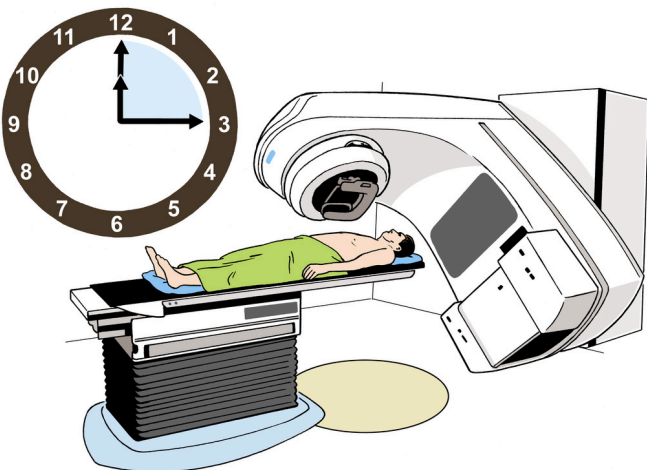
နမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်သူ
ယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်လၢနခိၣ် မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ဘိ
န့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကဘၣ်သိးဝဲဒၣ်တၢ်
ကးဘၢမံၣ်လၢအလီၤလီၤဆီဆီတခါန့ၣ်
လီၤ. တၢ်အံၤမၤစၢၤနၤလၢကအိၣ်ဂၢ်
တပၢ်ဖဲဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါလၢတၢ်
သူယဲၤဖျါဂံၢ်သဟီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. နကသါ
ဒ်ညီၣ်န့ၣ်အသိးဖဲနသိးဝဲဒၣ်တၢ်ကးဘၢမံၣ်
အခါသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

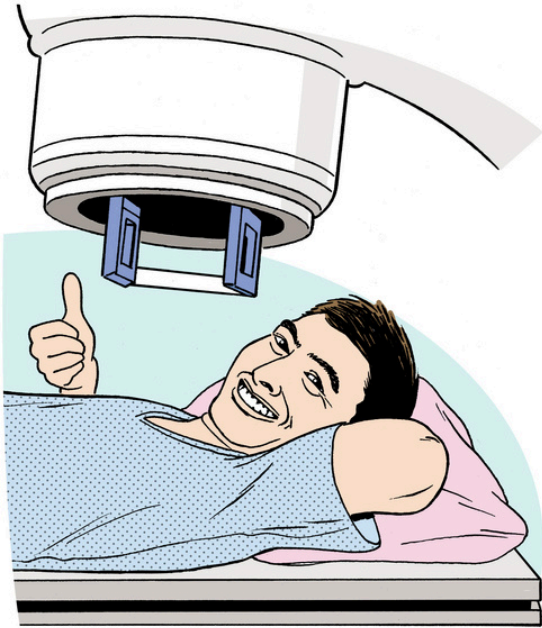
မှီခိုခံယူပေးရန်အတွက် သတိပြုရန်
 ဟုတ်တရားအတိုင်း ပြောဆိုရန်
 အသံထွက်အတိုင်း နားထောင်ရန်
 သတိပြုရန် နားထောင်ရန်
 တစ်သက်တာအတွက် အသံထွက်ရန်

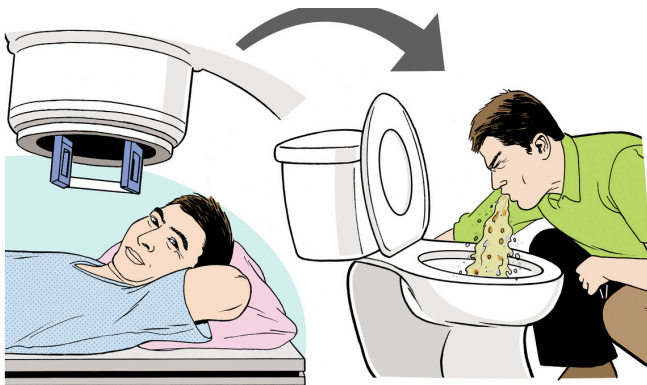
တစ်သက်တာအတွက် အသံထွက်ရန်
 သတိပြုရန် နားထောင်ရန်

စားနပ်ရိက္ခာကိစ္စအတွက် အသံထွက်ရန်
 တစ်သက်တာအတွက် အသံထွက်ရန်
 ၁၀-၁၅ မိနစ် အသံထွက်ရန်

တၢ်ကူစါယါဘျါန့ၣ်အတဆါဘၣ်
ဒီးနတတူၢ်ဘၣ်အီၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

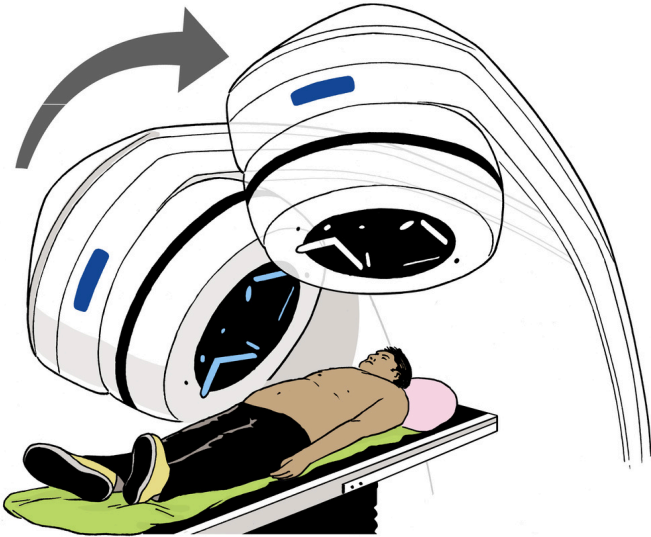

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကူစါအတၢ်မၤဘၣ်ဒိက
အိၣ်ဝဲဒၣ်တနီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်
အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိလၢတၢ်တအဲၣ်ဒီး
အီၤဘၣ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်လီၤဘျးလီၤတီၤ
မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်တဆူၣ်တချ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

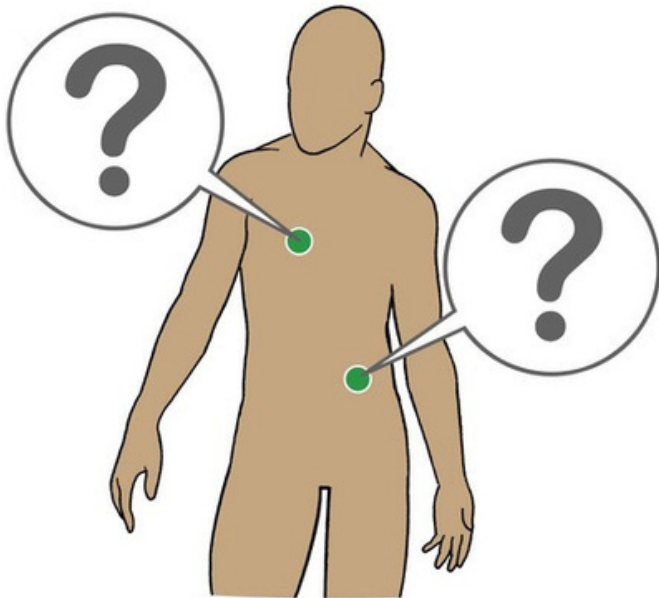

ယဲၤဖျါၣ်ကံသဟီၣ်တၢ်ကူစါအတၢ်မၤဘၣ်ဒိတဖၣ်

Side effects of radiotherapy

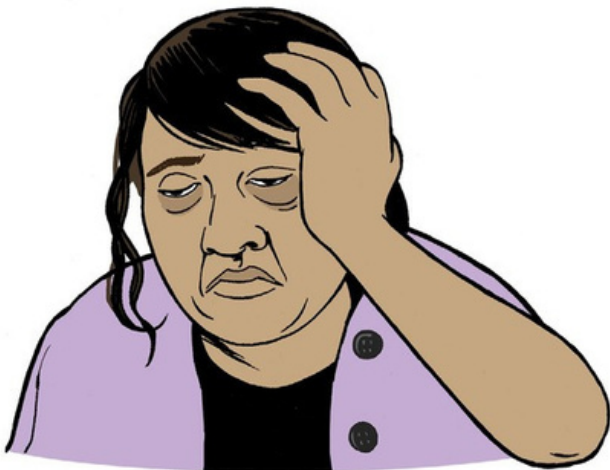

တၢ်ကူစါအတၢ်မၤဘၣ်ဒိတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢ
တၢ်တအဲၣ်ဒီးအကဲထီၣ်ဘၣ် လၢအဟဲကဲ
ထီၣ်သးလၢတၢ်ဒိၣ်ယဲၤဖျါၣ်ကံသဟီၣ်ဒ်အ
မ့ၢ်တၢ်လီၤဘျးလီၤတီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤ
တကဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

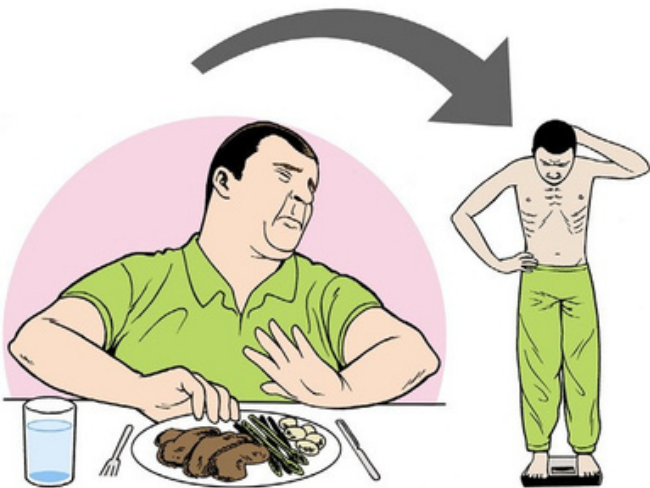

တၢ်ကူစါအတၢ်မၤဘၣ်ဒိတဖၣ်ကဒီးသန့ၤ
ထီၣ်သးလၢနမိၢ်ပှၢ်ဖဲလဲၣ်တတီၤလၢဘၣ်
တၢ်ကူစါယါဘျါအီၤလဲၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
ကသံၣ်သရၣ်ဒီးသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်ဖိတဖၣ်
တဲဘၣ်န့ၣ်လၢတၢ်မနုၤကဟဲကဲထီၣ်သးသ့
ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နကဒီးန့ၢ်ဘဉ်တၢ်ကူစါအတၢ်မၤဘဉ်ဒိဒ်အံၤသ့ဉ်တဖဉ်တနီၤသ့ဝဲန့ဉ်လီၤ

ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နကတူၢ်ဘဉ်လၢတၢ်ဘျးသး
ဒိဉ်မး

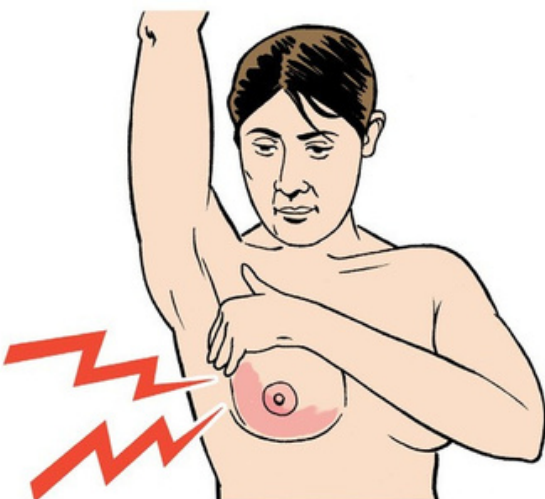
ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နတသဉ်ဝံၤသးဒ်ညီၣ်န့ၢ်အ
သိးဘဉ်, ဒီးဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နကယဲၤလီၤသ့
ဝဲန့ဉ်လီၤ

ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နကတူဉ်ဘဉ်တၢ်တမ့ဉ်တ
လၢဒီးအိဉ်တဆူဉ်ဘဉ်

ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နဟၢဖၢကလူ

နပံးဘ့ဉ်ဖဲနဒီးန့ဉ်ဘဉ်တၢ်ကူစါအလီၢ်က
ထီဉ်ဂီၤ, သး ဒီးဆါဝဲန့ဉ်လီၤ

နက်ိပ်ပူကတူၢ်ဘၣ်လၢအယုထီသ့ဝဲ,
ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကတူၢ်ဘၣ်လၢကယုၣ်
လီၤတၢ်ကီၢ်လီၤ

နမိၢ်ပျၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကတူၢ်ဘၣ်လၢအဖ့ၣ်
ဆၢဝဲဒီးဆၢဝဲဖဲနသးထီၣ်သးလီၤသးအခါ

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နဆူၣ်ကလီၤထးဝဲဖဲနမိၢ်ပျၢ်
တၢ်လီၢ်ကဝီၤလၢ တၢ်ကူၤစါတ့ၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ

သွန်နီၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ကူၤစါအတၢ်မၤဘၣ်ဒီး
သွန်တဖၣ်အံၤတမ့ၢ်လၢကဟဲကဲထီၣ်သး
ဒီးနၤကိးမံၤဒဲးဘၣ်

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်အရူၤဒီၣ်လၢတၢ်ကတဲသကိး
တၢ်ဒီးကသံၣ်သရၣ်ဖးဒီၣ်ဒီး ကသံၣ်သ
ရၣ်သရၣ်မ့ၢ်ကွၢ်ပှၤဆါဘၣ်ယးတၢ်မၤ
ဘၣ်ဒီးတမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤလၢနဒီးန့ၢ်ဘၣ်
အီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤနၤသ့ဝဲန့ၣ်
လီၤ. ယုၣ်န့ၢ်ပှၤကျိၣ်ထံတၢ်ဖိတဂၤဖဲ
နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

နမ့်လိပ်ဘဉ်အါထီဉ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ

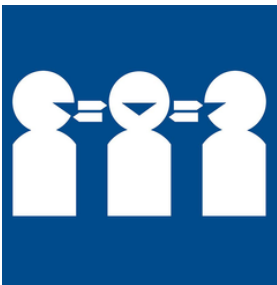

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိၤစၢၤ
မၤစၢၤအါထီဉ်အဂီၢ် -

ဆဲးကျိးဘဉ်

Cancer Council ဖဲ

၁၃၁၁၂၀

လၢကျိၢ်တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်ကိးဘဉ်

၁၃၁၄၅၀

ဃုထီဉ်ဘဉ်

Cancer Council Victoria

တက့ၢ်

မ့တမ့ၢ် နလဲၤဝဲဆူပှ်ယဲၤသန့ဖဲ

www.cancervic.org.au

သုဝဲန့ၣ်လီၤ

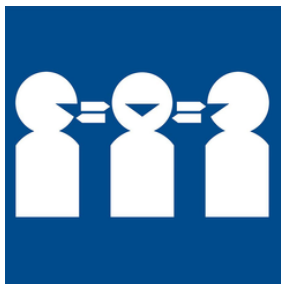

If you need more information

For more information or support:

Phone Cancer Council on
13 11 20

For language support, call

13 14 50

Ask for Cancer Council Victoria.

Or go to the website

www.cancervic.org.au

Write down any questions you want to ask your doctor:

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.